

Sluttvurdering våren 2026

Informasjonsmøte for fylkeskommuner,
kommuner og skoler

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Hvem tar du kontakt med for å få hjelp?

Statsforvalteren
kontaktes på e-post

Eksamen og prøver:
sfos-pas@statsforvalteren.no

Standpunkt:
sfos-standpunkt@statsforvalteren.no

Agenda

1. Eksamen, sentralt skriftlig
  2. Eksamen, lokalt gitt (M/M-P/P)
  3. Standpunkt
- Regelverket
  - Praktiske påminnelser
  - Annet

Eksamen våren 2026

Vibeke Norheim Holm

Line Melhus

Elin Jernberg

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Agenda

1. Hva er nytt ved eksamen 2026
2. Regelverk
3. Annullering av eksamen
4. Tidslinje for sentralt gitt eksamen
5. Sensoroppnevning
6. PAS
7. Årets eksamensoppgaver og gjennomføring
8. Nettressurser og nettbaserte hjelpemidler
9. Klagebehandling sentralt gitt eksamen
10. Brukerstøtte
11. Lokalt gitt eksamen
12. Våre nettsider

Hva er nytt ved eksamen 2026

- **Eksamen med sikker nettleser i videregående opplæring** - Oversikt over hvilke fagkoder på videregående som skal gjennomføre eksamen i sikker nettleser våren og høsten 2026
- **Endringer i tidsfordeling for todelt eksamen i matematikk i grunnskolen, videregående opplæring og forberedende opplæring for voksne (FOV)** - Merk! Endringene gjelder ikke for matematikk R2, matematikk 1P-Y og matematikk 1T-Y
- **Endring i tillatte hjelpemidler i alle matematikkfag i videregående opplæring** - Passer og vinkelmåler fjernet som tillatte hjelpemidler på del 1 av eksamen
- **Endringer i eksamenstrekket for videregående** - Fra 1. januar 2026 er det Utdanningsdirektoratet som setter trekkdatoen for videregående skoler. Det gjelder alle eksamener, både skriftlig, muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eksamen. Det settes to trekkdatoer i året, en på høsten og en på våren
- [Endringer i eksamen | udir.no](https://udir.no)

Regelverk

Fritak fra eksamen?

Opplæringsforskriften § 9-19

Privatskoleforskriften § 6-19

NB – videregående opplæring = ett av de norske skriftspråkene

Opplæringsforskriften § 9-24

Privatskoleforskriften § 6-24

Kun grunnskole.

Kun tungtveiende årsaker.

Tallet på eksamener i grunnskolen

Opplæringsforskriften § 9-29

Privatskoleforskriften § 6-29

OBS – forsering

OBS – fritatt i ett skriftlig fag og er trukket ut i dette faget = må trekkes ut i et annet fag.

Særskilt tilrettelegging

Opplæringsforskriften § 9-34

Privatskoleforskriften § 6-34

Ikke anledning til å endre eksamensform med mindre det er omtalt i læreplanen for faget, MERK norsk!

Det er heller ikke anledning til å ha tolk på eksamen, ev vedta at eksamen gjennomføres på engelsk.

[Særskilt tilrettelegging](#)

OBS Safe Exam Browser (i år i vgo), mulig med særskilt tilrettelegging (registreres i PAS)

Annullering av eksamen

Opplæringsforskriften § 9-40
Privatskoleforskriften § 6-39

Opplæringsforskriften § 9-42 (Juks)
Privatskoleforskriften § 6-41

Feil ved gjennomføringen

- Informasjon om annullering ligger her:

[Dispensasjon og annullering av eksamen | udir.no](https://udir.no)

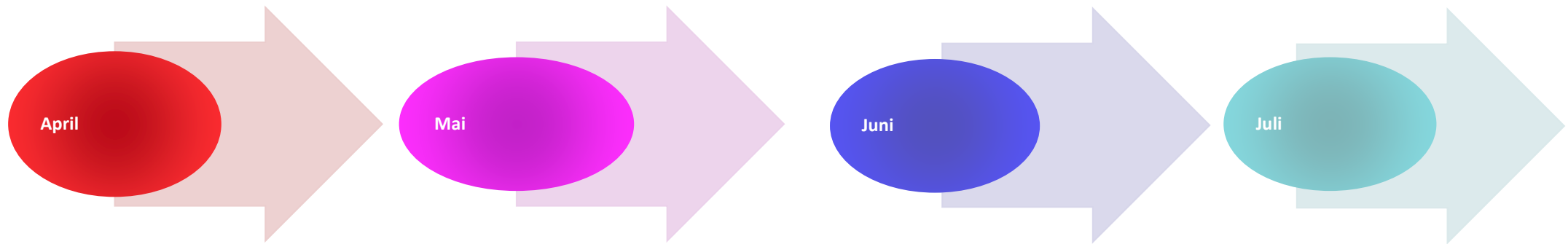
- «Frist» 19. juni
- Viktig å legge ved dokumentasjon på saksforholdet (særlig dersom det var teknisk svikt)
- Fortell hva som ble gjort for å avhjelpe feilen, hvor lenge varte feilen etc.
- Vær tilgjengelig (fristen til opptak til høyere utdanning)
- Vedtak kommer i Altinn

Foto
ScanPix

Tidslinje for sentralt gitt eksamen grunnskole/FOV

8., 20 og 21. april: Testeksamen

13. mai: Trekk publiseres kl. 09.00

1. juni: Sensorskolering GS

Uke 27:
Klagebehandling GS
sentralt gitt skriftlig

20. mai: Eksamen engelsk

16. juni: Fellessensur

21. mai: Eksamen norsk hovedmål

25. juni: Klagebehandling
FOV sentralt gitt eksamen

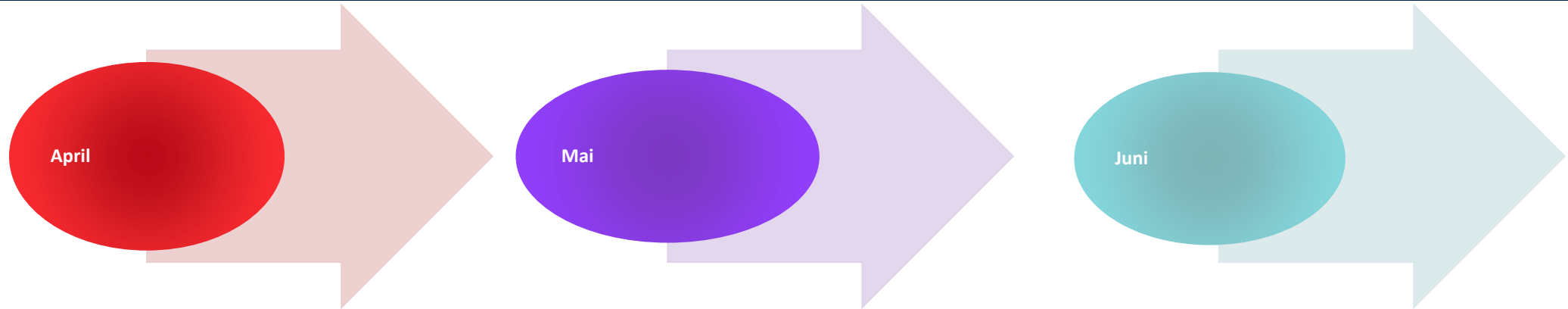
22. mai: Eksamen norsk sidemål

26. mai: Eksamen matematikk

28. mai: Sensorskolering FOV

Tidslinje for sentralt gitt eksamen videregående opplæring

8., 20 og 21. april: Testeksamen

28. april: Trekk publiseres kl. 09.00

4. – 21. mai:
[Eksamener](#)

06. – 27. mai:
[Sensorskoleringer](#)

17. juni: Fellessensur (øvrige fag)

18. juni: Fellessensur (psykologi 2,
norsk, historie og filosofi og
medie- og informasjonskunnskap)

Uke 26:
Hurtigklagebehandli
ng (24. – 26. juni)

Sensoroppnevning

- Sensoroppnevning – stor interesse
  - 395 sensorer grunnskole
  - 621 sensorer videregående
  - 33 sensorer FOV
- Våren 2026 nesten 88.000 kandidater påmeldt til eksamen
- Oversikt over sensorer i din kommune

Eksamen Brukerstøtte Ansvar Eksamensgjennomføring Q Søkk Brukerstøtte Kommune

Skoler · Vår 2025

Her vises alle skoler/eksamenskontor som du har ansvar for

Søk etter skoler

Se inaktive skoler

Rader per side: 30 1 - 30 av 30 < 1 >

Skole ↑↓	Kandidater ↓	Fagpersoner sensur ↑↓	Brukerstøtte	Informasjon
[Redacted]	287	8	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	260	3	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	142	3	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	137	5	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	132	4	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	124	0	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →
[Redacted]	90	1	☒ Gå inn som Skoleadministrator+	Skoleinformasjon og brukere →

PAS - eksamen.udir.no

- Alle kommuner må ha brukere i PAS Eksamen
- Kommuner gir rettigheter til egne skoler, også voksenopplæringen
- Test ut egen kompetanse i PAS før eksamen starter
- Skolene kan slette kandidater selv og legge til fagpersoner etter 1. mars
- Statsforvalteren åpner fagkoden i PAS før skolen legger inn nye kandidat

[Logg inn i PAS - eksamen - UDIR - påloggingstjeneste](#)

[Viktige meldinger om eksamen | udir.no](#)

Årets eksamensoppgaver og gjennomføring

- [Eksamensoppgaver på papir](#)
- Informasjon om fagene i [eksamensveiledningene](#).
- Tilrettelagte oppgavesett
- Kandidatmonitor PGS
- Kontroller besvarelsen som leveres
- OBS! Kvalitetssikre scanning av besvarelser
- Juks vs. uselvstendig kildebruk
- Oppdater riktig status i etterkant av eksamen

PGS-admin Start Kandidatmonitor Gruppeopplasting Nedlasting Hjelp Admin Vilhelm VasketSju Bjerknes Systemadministrator

Kandidatmonitor

Foss videregående skole 0554 OSLO - VIDEREGÅENDE

Filtrering: Kandidatnummer/navn Gruppe Fremdriftsstatus Åpne ekstra filtre

1 kandidat(er) ber om tilgang til å starte eksamen. Sørg for at kandidaten har møtt før du gir tilgang [Se hvilke kandidater det gjelder](#)

Totalt: 10 kandidater Tabellen oppdateres hvert 30. sekund

Tilgang ↑↓	Kandidat ↑↓	Gruppe/Fag ↑↓	Del 1 (Kun på papir) ↑↓	Del 2 ↑↓	Handling
Ikke tilgang	Osvald Testesen 323NJL-V	Klasse 277e4dfd-6f47-4d78-8e60-b2db342ff5b9 Biologi 2	Ikke lastet opp	Leveret digitalt	Flere valg
Venter på tilgang Gi tilgang	Emilie Testesen 327SPD-V	Klasse 277e4dfd-6f47-4d78-8e60-b2db342ff5b9 Biologi 2	Ikke lastet opp	Ikke lastet opp	Flere valg

Tekniske oppsett, nettressurser og nettbaserte hjelpemidler

Tekniske krav – [Administrere eksamen | udir.no](https://udir.no)

[Nettbaserte hjelpemidler grunnskole](#)

[Reduksjon av nettbaserte hjelpemidler videregående skole](#)

[Landssamarbeidet for eksamen –
Hjelpemiddelordningen til skriftlig eksamen – Novari
IKS](#)

Om hjelpemidler på eksamensdagen: [Administrere
eksamen | udir.no](https://udir.no)

Kandidatene kan også bruke hjelpemidler på papir og offline hjelpemidler.

Dårlig nettilgang? Sørg for reserveløsninger.

Ordinær klage grunnskole, FOV, videregående og hurtigklage videregående

- Registrer klage på skriftlig eksamen i PAS, innen fristene.
  - Hurtigklage 24. juni kl. 12:00
  - Ordinær klage 1. juli
- Oversikt over hvilken statsforvalter som har klageansvar for de ulike fagkodene, finner du i PAS.
- Hurtigklage videregående:
  - [Fag som kan ha hurtigklage](#)
  - kort klagefrist
  - Informer lærere og elever
  - Skolene må ha ansatte på jobb

Rader per side: 30 1 - 18 av 18 < 1

Kandidat ↕	Kandidat-gruppe ↕	Fag-kode ↕	Karakter ↕	Klage-karakter ↕	Status ↑	Logg
▼ Forutsetning, Glupsk 324BFG-V	Test	FSP5909			Deltatt ▼	Se logg
▼ Fin, Land 655SJS-V	Finsk	FSP5017	6		Karakter mottatt ^ Registrer klage	Se logg
▼ Test, Test 625ETZ-V	Finsk	FSP5017	4		Karakter mottatt ▼	Se logg
▼ Etternavn, Kandidaten 477XDP-V	Engelsk	ENG1007	3	5	Klage behandlet ▼	Se logg

Tekniske problemer under gjennomføring av eksamen?

Hvis kandidaten opplever tekniske problemer under gjennomføring, og det er behov for å ta kontakt med brukerstøtte tjenestevei, bør følgende informasjon samles inn i lokalet.

Lever skjemaet videre til den som er ansvarlig for den tekniske gjennomføringen.

Fagkode og målform (BM/NN)

Kandidatnummer

Skole og kandidatgruppe

Tidspunkt feilen oppstod

Kontaktperson i eksamenslokalet (navn og telefonnummer)

En beskrivelse av hva som er galt

Hvilken maskin bruker kandidaten?

(PC/Mac/nettbrett helst med versjon av operativsystem)

Hvilken nettleser bruker kandidaten?

(eksempelvis Chrome, helst med versjonsnummer)

Skjermbilder (Kan f.eks. tas med eksamensvaktens mobil/kamera). Skjermbilder sendes inn til den som er ansvarlig for den tekniske gjennomføringen.

Skjema for tekniske problemer under eksamen

Har kandidaten et teknisk problem under eksamen må skjemaet fylles ut med en beskrivelse av problemet.

[Skjemaet finner du på nettsiden til Utdanningsdirektoratet.](#)

Hjelp til selvhjelp under eksamen

Kontrollspørsmål du kan stille

«Kan du prøve en annen nettleser?»

«Kan du prøve et annet nettverk?»

«Kan du prøve en annen PC?»

«Kan du prøve å refreshe siden?»

«Har skolen vært i kontakt med lokal IT?»

«Har du fylt ut hele skjemaet, slik at jeg kan sende det videre til Udir?»

Unntak fra tjenestevei

Fylkeskommuner

Feil i oppgavesett?

Da er det anledning til å kontakte direktoratet direkte!
(eksamen@udir.no)

Henvendelser om eksamensoppgaver dere har ansvar for?

Da sendes henvendelsen i JIRA

Privatskoler

Åpning av fagkoder?

Kontakt oss på e-post (sfos-pas@statsforvalteren.no), med kommune eller fylkeskommune i kopi.

Endre tilgang i PAS?

Kontakt oss på e-post.

Vansker under gjennomføringen? Kontakt oss på e-post.

Lokalt gitt eksamen (m/m-p/p) våren 2026

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Regelverk

Ansvar

[Opplæringsforskriften § 9-26](#)

[Privatskoleforskriften § 6-26](#)

Fylkeskommunen/kommunen har ansvaret for lokalt gitt eksamen

Eksamensformer og tidsramme

[Opplæringsforskriften § 9-28](#)

[Privatskoleforskriften § 6-28](#)

Eksamensformen i det enkelte faget er fastsatt i læreplanen for faget

Tidsramme eksamen:

- muntlig – inntil 30 minutter per elev
- muntlig-praktisk – inntil 45 minutter per elev
- praktisk - inntil 5 timer

Tidsramme forberedelsesdel:

- alle muntlige eksamener: 24 timer
- alle muntlig-praktiske og praktiske eksamener: minimum 24 timer og maksimum 48 timer – lengden på forberedelsestiden innenfor denne rammen bestemmes av skoleeier
- Fylkeskommunen bestemmer for privatister

Klager

[Opplæringsforskriften § 10-8](#)

[Privatskoleforskriften § 7-8](#)

Kan bare klage på formelle feil, ikke på selve karakterfastsettelsen

Statsforvalteren kan avvise klagen, stadfeste karakteren eller annullere karakteren

[Viktig avklaring fra Udir:](#)

Underinstansen (skole/fylkeskommune) kan ikke avvise klager på lokalt gitt eksamen

Viktig at skolene og eksamens – og privatistkontor informerer og veileder kandidatene før en ev. videresending av klagen til Statsforvalter

[Regler for muntlig eksamen og muntlig-praktisk eksamen | udir.no](#)

Dokumentasjon

Klage på muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eksamen

Ved klage på muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eksamen skal skolen/Privatistkontoret sende ved følgende dokumenter:

- Klage fra elev/privatist
- Uttalelse fra rektor/Privatistkontor
- Uttalelse fra eksaminator
- Uttalelse fra sensor
- Eksamensoppgaven
- Kommunens/Fylkeskommunens retningslinjer for gjennomføring av lokalt gitt eksamen.
- Andre dokumenter skolen/Privatistkontoret mener er relevante for vår behandling av saken.

Skolen/Privatistkontoret må huske på å oversende klager kopi av dokumentene som sendes til oss.

[Elektronisk skjema for innsending av klage](#). NB: Kun skoler/Privatistkontor skal benytte dette skjema.

Rektor/Privatistkontoret skal i sin uttalelse:

- 1) svare ut og vurdere det klager anfører i sin klage
- 2) gjøre rede for/bekrefte at eksamen er gjennomført i tråd med regelverk, osv.

Sensor skal i sin redegjørelse: 1) svare ut alle anførslene til kandidaten 2) faglig begrunnelse på faglige anførsler

Ønske om tydeliggjøring ovenfor elever/privatister:

- Avbrytelser
- Avslutte eksaminasjonen før tiden – enighet mellom kandidat og sensor/eksaminator

Hvordan sende inn klager til oss?

- Benytt skjema for klage på lokalt gitt eksamen
- Informasjon om [klage på lokalt gitt eksamen](#)

Hurtigklagebehandling

I hovedsak gjelder det fag som avsluttes i VG3 SF og VG2 YF. Dette er ingen rettighet, men et tilbud og vi kan ikke garantere at alle får et svar i løpet av juni.

Frist for **skolene** å sende inn klager på lokalt gitt eksamen til hurtigklagebehandling hos Statsforvalteren er:

- **17. juni** for videregående opplæring

Våre nettsider

[Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#) > [Barnehage og opplæring](#) > [Grunnskole og videregående opp](#)

Grunnskole og videregående opplæring

- Fritak fra vurdering med karakter i fremmedspråk i videregående opplæring
- Klage på standpunkt
- Klage på eksamen**
- Eksamen**
- Nasjonale prøver og kartleggingsprøver
- Godkjenning av privatskolers skoleanlegg

[Eksamen | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

[Eksamen "spørsmål og svar" | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

[Klage på eksamen | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

[Eksamen | udir.no](#)

Klage på fastsetting av standpunktkarakter våren 2026

Elin Jernberg
Synnøve Orvik Torseth
Jeanette Gabrielsson

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

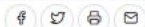

Klage på standpunkt

Foto: Berit Roald.

Oppdatert 21.01.2025

Elever har rett til å klage på hvordan standpunktkarakteren er fastsatt og på vedtak om å ikke fastsette standpunktkarakter (IV).

Du som er elev i grunnskole og videregående skole kan finne informasjon om hva du kan klage på, hvem som kan klage og hvordan du går fram hvis du vil klage her: [Informasjon til elev og foresatte om klage på fastsettelse av standpunktkarakter](#)

Skolene finner våre veiledninger her:

- [Veiledning - klagebehandling ved klage på fastsetting av standpunktkarakter i fag](#)
- [Veiledning - klagebehandling ved klage på vedtak om ikke å fastsette standpunktkarakter i fag](#)
- [Veiledning - klagebehandling ved klage på fastsetting av standpunktkarakter i orden og oppførsel](#)

Du som er deltaker i voksenopplæringen kan finne informasjon om hva du kan klage på, hvem som kan klage og hvordan du skal gå fram hvis du vil klage her: [Informasjon til voksne deltakere](#)

Kontaktpersoner

[Jeanette Gabriellson](#)
Tlf: 22 00 38 78

[Elin Jernberg](#)
Tlf: 22 00 38 19 / 98 66 73 86

Lenker

Elektronisk skjema for innsending av klage. NB: Kun skoler skal benytte dette skjema

[Vurderingspraksis \(Udir\)](#)

[Standpunktvurdering \(Udir\)](#)

[Hva er nytt i reglene om klage på sluttvurdering? \(Udir\)](#)

Hurtigklagebehandling

Alle elever kan klage på standpunktkarakterene sine innen 10 dager. Som et ekstra tiltak for elever som skal ha vitnemål tilbyr vi en hurtigere behandling av klagen. Dette er imidlertid ingen rettighet, men et tilbud og vi kan ikke garantere at alle får et svar i løpet av juni. I hovedsak gjelder det fag som avsluttes i VG3 SF og VG2 YF. Vi vil også forsøke å behandle klager på 10. trinn innen fristen.

Frist for skolene å sende inn klager på standpunkt til hurtigklagebehandling hos Statsforvalteren er:

- 17. juni for videregående opplæring
- 20. juni for grunnskolen

Elever har rett til å klage på fastsettelse av standpunktkarakterer – og på vedtak om at de ikke får standpunktkarakter. Her går vi gjennom hva skolene må gjøre når de har mottatt klage.

Her kan skolen sende inn klager

Hva må skolen gjøre når de har mottatt klage?

Skolen må først vurdere om klagefristen på ti kalenderdager er holdt.

For elever under 15 år må foresatte skrive under på klagen. Dersom klagen avvises, skal skolen fatte vedtak om det. Eleven kan klage på dette vedtaket.

Dersom skolen er enig i klagen og endrer karakter/vedtak i elevens favør, fatter de et nytt begrunnet vedtak. Eleven har mulighet til å klage på dette vedtaket også.

Dersom karakteren ikke blir endret til gunst for eleven, må skolen oversende saken til Statsforvalteren.

Dette må skolen sende til oss - og slik behandler vi klagen

Ved klage på fastsettelse av standpunktkarakter i fag

Ved klage på vedtak om ikke å sette standpunktkarakter i fag

Ved klage på standpunktkarakter i orden og oppførsel

Innhold på siden

- ↳ [Hva må skolen gjøre når de har mottatt klage?](#)
- ↳ [Dette må skolen sende til oss - og slik behandler vi klagen](#)
- ↳ [Klager fra voksne deltakere](#)
- ↳ [Lover og forskrifter](#)

Lenker

- ↳ [Vurderingspraksis \(udir.no\)](#)
- ↳ [Standpunktvurdering \(udir.no\)](#)

Foto:

Statsforvalteren klageinstans – klage sluttvurderinger offentlige skoler og private skoler

Type sluttvurdering

Standpunktklager – grunnskole

- Fag (inkl. IV)
- Orden/oppførsel

Standpunktklager – videregående opplæring

- Fag (inkl. IV)
- Orden/oppførsel

FOV (Forberedende oppl. for voksne)

- Standpunktkarakterer i fag (inkl. IV)
- Eksamen
- Modulkarakterer

VOV (Videregående oppl. for voksne)

- Standpunktkarakterer i fag (inkl. IV)
- Eksamen

Realkompetansevurdering FOV og VOV

- Gjennomføring av realkompetansevurdering

Muntlig / Muntlig -praktisk / Praktisk eksamen

- Grunnskole
- Videregående opplæring

Skriftlig eksamen – sentralt gitt, inkl. «hurtigklage»

Skriftlig eksamen – lokalt gitt (merk klageansvar)

Faglærere: Ansvar for å fastsette standpunktkarakter. Må skrive en redegjørelse i forbindelse med klage

Rektor skal kvalitetssikre lærerens arbeid underveis, og saksbehandlingen på klager på sluttvurdering

Skoleeier (kommune, fylkeskommune eller styret) skal veilede og ha et forsvarlig system for vurderingsarbeidet og skolens arbeid med klagesaker

Statsforvalter er klageinstans og skal veilede

Klage sluttvurdering (standpunktkarakter) – *opplæringsforskriften kap. 10 og 16, privatskoleforskriften kap. 7*

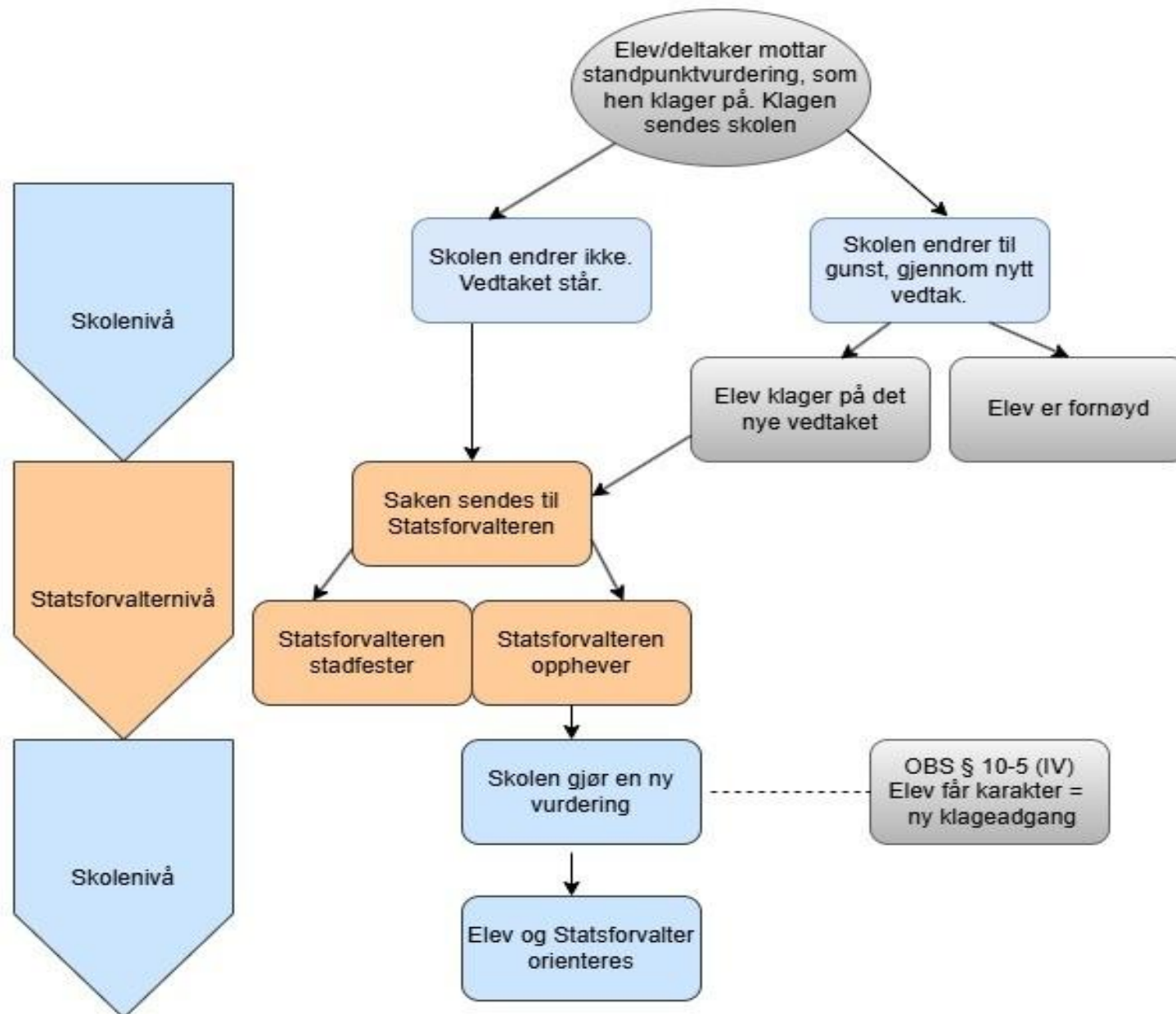
Forvaltningslovens regler gjelder om ikke annet er særskilt angitt i opplæringsforskriften / privatskoleforskriften

(jf. opplæringsforskriften § 10-1 og § 16-1, privatskoleforskriften § 7-1)

F.eks. ikke lenger bestemmelse i opplæringsforskriften om hvem som kan klage:

- HUSK: Elev under 15 år må ha skriftlig samtykke fra foreldrene – skolen sjekke at det foreligger samtykke
- Elever som har fylt 15 år – selvråderett (jf. opplæringsloven § 24-5, jf. merknad til opplæringsforskriften § 10-1)
- Om annen klager på vegne av elev over 18 år – må ha fullmakt (også foreldre)

Saksgang dersom skolen mottar en klage på standpunktkarakter eller annet vurderingsuttrykk (IV)

Klagebehandling – standpunktkarakter i fag

opplæringsforskriften § 10-4, jf. § 9-16, og § 16-3
privatskoleforskriften § 7-4, jf. § 6-16

- Kan klage på hvordan en standpunktkarakter i et fag er fastsatt. Kan ikke klage på selve karakteren.
- Klageinstansen skal kun vurdere at standpunktkarakteren er fastsatt i tråd med reglene.
- Klagen sendes til skolen. Skolen vurderer klagen.
Om skolen ikke endrer til gunst for eleven – oversende klagen til klageinstansen
Om skolen aviser – fatte avvisningsvedtak, klagerett.
- Oversende klagen til klageinstansen – dokumenter:
  - 1) Klagen
  - 2) Faglærers begrunnelse for hvordan karakteren er fastsatt
  - 3) Uttalelse fra skolen om saksbehandlingen
  - 4) Eventuelt andre aktuelle dokumenter (f.eks. samtykke, fullmakt mv.)
- Statsforvaltaren kan *avvise* klagen, *stadfeste* (opprettholde) standpunktkarakteren eller *oppheve* standpunktkarakteren.
- Oppheving – sendes tilbake til skolen, som skal gjøre en ny vurdering og fastsette endelig karakter. Statsforvalteren skal ha kopi av det nye vedtaket.

Faglærers redegjørelse – hva ser Statsforvalteren etter?

opplæringsforskriften § 10-4, privatskoleforskriften § 7-4 (med merknader)

- Samlet vurdering
- Læreplanenes kompetansemål
- Konkrete beskrivelser opp mot kompetansemålene
- Ikke bare noen utvalgte kompetansemål
- Ikke trukket inn annet i vurderingen, som f.eks. forutsetninger, fravær, oppførsel, eller innsats (dvs. om det ikke går frem av læreplanen at innsats er en del av kompetansemålene)
- Fått vist sin kompetanse på flere og varierte måter
- Elevene gjort kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsettingen av standpunktkarakteren
- m.m.

Skolens uttalelse

- Skolens uttalelse om saksbehandlingen, se merknad til opplæringsforskriften § 10-4 andre ledd:
«[---] Skolens uttalelse skal bekrefte at faglærerens begrunnelse oppfyller kravene til fastsettelse av standpunktkarakter i faget, og vise til at eleven har blitt gjort kjent med hva som ble vektlagt i vurderingen. Skolen skal vurdere klagen før de sender saken til statsforvalteren, og kan velge å omgjøre karakteren til gunst for eleven dersom de tar klagen til følge. Dersom skolen selv justerer karakteren opp for eleven, skal de ikke sende saken til statsforvalteren. [---]»
- Bl.a. sjekke – riktig læreplan, er det konkret og individuell vurdering opp mot riktige kompetansemål/læreplan, synliggjort at eleven fått mulighet til å vise kompetanse på flere og varierte måter, eleven er gjort kjent med hva som ble vektlagt ved vurderingen, at anførsler svares ut osv.

Klagesaksbehandling - vedtak om ikke å fastsette karakter i fag (IV)

Opplæringsforskriften § 10-5, jf. § 9-16, § 9-7 og § 9-8 og privatskoleforskriften § 7-5, jf. § 6-16, § 6-7 og § 6-8

- Kan klage på hvordan vurderingsuttrykket IV er fastsatt
- Dersom skolen ikke er enig i klagen, det er sendt varsel i saken og skolen ikke endrer sin standpunktvurdering, skal klagen sendes til klageinstansen.
- Statsforvalteren skal vurdere om skolens vedtak om å ikke fastsette standpunktkarakter er i tråd med gjeldende regler i forskriften

Om dokumentasjon i klagesak om ikke å fastsette karakter i fag (IV)

Opplæringsforskriften § 10-5, jf. § 9-16, § 9-7 og § 9-8 og privatskoleforskriften § 7-5, jf. § 6-16, § 6-7 og § 6-8

1) Klagen

2) Skolens begrunnelse

- må vise til elevens kompetanse opp mot kompetansemålene og hvilke kompetansemål faglærer ikke har vurderingsgrunnlag i, og hvorfor.
- må vise til fravær og fraværsgrense skal oppgis dersom fraværsgrensen er overskredet

3) Skolens uttalelse

- skal bekrefte at faglærers begrunnelse oppfyller kravene i regelverket
- Skal vise til at eleven er blitt gjort kjent med hva som blir vektlagt i vurderingen, og hva som kan føre til at det ikke gis standpunktkarakterer i fag
- skal vise til når varselet ble gitt

4) **Kopi av varsel** etter opplæringsforskriften § 9-7 og privatskoleforskriften § 6-7.

5) Eventuelt annen aktuell dokumentasjon

Hva skolen skal gjøre dersom vi opphever vedtaket om å ikke fastsette karakter i fag (IV)

- Skolen skal sørge for at det blir gjort en ny vurdering
- Om vi vurderer at skolen ikke har gitt nødvendig varsel om fare for IV og opphever skolens vedtak, må skolen fastsette en karakter i sin nye vurdering i saken
- Om vi vurderer at skolen ikke har synliggjort elevens kompetanse opp mot kompetansemålene i læreplanen i faget, må skolen fastsette et vurderingsuttrykk eller en karakter i sin nye vurdering i saken

Klagebehandling – orden og oppførsel

opplæringsforskriften § 10-6 jf. § 9-17, privatskoleforskriften § 7-6 jf. § 6-17

- Statsforvalteren skal vurdere om skolens vedtak er i tråd med gjeldende regler i forskriften
- Dersom skolen ikke er enig i klagen, det er sendt varsel i saken, og skolen ikke endrer sin standpunktvurdering, skal klagen sendes til klageinstansen
- Klagebehandlingen kan føre til at klageinstansen lar karakteren bli stående, eller at karakteren blir endret til gunst eller ugunst for klageren

Klagebehandling - orden og oppførsel – nødvendig dokumentasjon

1. Klagen

2. En uttalelse fra kontaktlærer og rektor som skal inneholde

- en begrunnelse for hvorfor eleven ikke har fått karakteren *God*; en beskrivelse av elevens orden eller oppførsel opp mot skolereglene.
- hvilke tiltak skolen har satt i verk for å rette på elevens orden eller oppførsel
- beskrivelse av hvordan skolen har hensyntatt elevens forutsetninger og hvilken betydning dette har fått.

3. En redegjørelse fra rektor for at saksbehandlingsreglene er fulgt

- vise til at rektor har drøftet standpunktkarakteren med lærerne til eleven før den ble fastsatt
- vise til at eleven er varslet
- vise til hvilke karakterer eleven tidligere har fått.

4. Kopi av skolereglene

5. Kopi av varselet som er sendt

6. Ev. annen relevant informasjon

Videregående opplæring - klage på sluttvurdering				
- Statsforvalterens (SF) informasjon om viktige datoer og frister våren 2026				
Skolene gjennomfører eksamener og setter standpunkt. Skolen setter egen frist for når klager må være kommet inn for å rekke SFs hurtigklage*	Standpunkt	Eksamen - M/M-P/P	Eksamen - sentralt gitt	Eksamen - skriftlig, lokalt gitt
	17. juni	Frist for når klager som kvalifiserer for hurtigklage må sendes**	Frist for når klager som kvalifiserer for hurtigklage må sendes**	
24. juni			Frist for når klage må være registrert i PAS for hurtigklage**	
26. juni	Svar fortløpende ut til skolene. SF frist for hurtigklagebehandling	Svar fortløpende ut til skolene. SF frist for hurtigklagebehandling	Svar fortløpende ut til skolene, og innen 1. juli	
1. juli			Ordinær frist for når klager må være registrert i PAS	Ordinær frist for når klager må være registrert i PAS
17. august	Frist for når øvrige trinns klager bør være inne	Frist for når øvrige trinns klager bør være inne		
10. september			Ordinær klagebehandling er ferdig	Ordinær klagebehandling er ferdig

* - Ordinær frist for å klage på eksamenskarakterer og fastsetting av standpunkt karakterer er uansett ti dager, men skal klagen bli behandlet som hurtigklage, må klagen sendes innen fristen.

** - Alle elever som avslutter opplæringen og skal ha vitnemål, kvalifiserer for å få behandlet klager på sluttvurdering som hurtigklage. I hovedsak gjelder det fag som avsluttes i VG3 SF og VG2 YF.
Merk: for sentralt gitt eksamen er det ikke hurtigklage i alle fag.

Grunnskole - klage på sluttvurdering			
- Statsforvalterens (SF) informasjon om viktige datoer og frister våren 2026			
Skolene gjennomfører eksamen og setter standpunkt. Skolen setter egen frist for når klager må være kommet inn for å rekke SFs hurtigklage for elever på 10. trinn*	Standpunkt	Eksamen - sentralt gitt	Eksamen - lokalt gitt
20. juni	Frist for når standpunktklager 10. trinn må sendes for hurtigklage		
1. juli	Svar fortløpende ut til skolene. SF frist for hurtigklagebehandling	Ordinær frist for når klager må være registrert i PAS	
17. august	Frist for når klager bør være oversendt klageinstansen		Frist for når klager bør være sendt klageinstansen
10. september		Frist for behandling av klager	

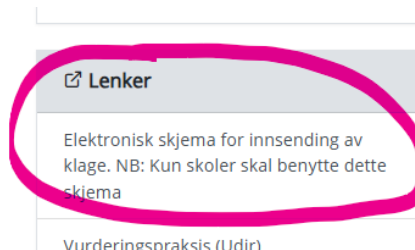
* - ordinær frist for å klage på eksamenskarakterer og fastsetting av standpunkt karakter er uanset ti dager, men skal klagen behandles som hurtigklage, må klagen sendes innen fristen.

Hvordan oversender skolen klage til Statsforvalteren?
Standpunktklager og klager på eksamen lokalt gitt sendes via oversendelsesskjema som skolene finner på våre nettsider.
Klager på sentralt gitt eksamen registreres i PAS (eksamenssystemet)

Hvordan sende inn klager til oss?

Vår nettside → Barnehage og opplæring
→ Grunnskole og videregående opplæring
→ Klage på standpunkt

- Bruker for skolen i Altinn - <https://info.altinn.no/hjelp/>
- Rolle som Daglig leder eller Utfyller/Innsender – merk at det ikke er mulig å tildele roller etter 19.06.2026. Skoler bør endre tilgang allerede nå, for å unngå vansker når “roller” utgår.
- Etter 01.01.2027 er det kun Tilgangspakker som gir tilgangsstyring. (Statsforvalter – skole og opplæring)

Statsforvalteren

Klage på fastsettelse av standpunktkarakter

Obligatoriske felter er markert med *

1. Om skolen

2. Om klagen

3. Om eleven/deltakeren

4. Dokumenter som skal sendes inn

5. Oppsummering

Du kan kun sende inn en klage per innsending

Dersom eleven/deltakeren har klaget på fastsettelsen av standpunktkarakterer i flere fag, må det sendes inn et skjema per fag.

Skjemaet skal kun benyttes ved oversendelse av ny klagesak til Statsforvalteren. Skal du ettersende opplysninger i sak som allerede er sendt til Statsforvalteren, skal du benytte skjemaet [Melding fra bedrift/organisasjon til Statsforvalteren](#).

Informasjon om skolen

Legg inn skolen sitt organisasjonsnummer, ikke kommunen eller fylkeskommunen sitt.

Organisasjonsnummer * ?

Navn på skole *

Adresse

1. Om skolen

2. Om klagen

3. Om eleven/deltakeren

4. Dokumenter som skal sendes inn

5. Oppsummering

Informasjon om klagen

Klagen gjelder *

- Grunnskole
- Videregående skole
- Forberedende opplæring for voksne FOV
- Videregående opplæring for voksne VOV

Klage på *

- Fag
- Orden
- Oppførsel

Fagkode *

Navn på fag *

i Dersom klagen gjelder fagkode YFF må det lastes opp lokal læreplan senere i skjemaet.

Standpunktkarakter *

Statsforvalteren

Klage på fastsettelse av standpunktkarakter

Obligatoriske felter er markert med *

1. Om skolen

2. Om klagen

3. Om eleven/deltakeren

4. Dokumenter som skal sendes inn

5. Oppsummering

Andre vedlegg

+ Har du andre vedlegg til saken, kan du klikke her for å laste de opp

Bekreft her at du har sendt kopi av saksdokumenter til klager *

Saksdokumentene er sendt til klager

i Vi gjør oppmerksom på at skolen må sende kopi av saksdokumentene til skoleeier, der skoleeier har bedt om det.

Tilbake

Neste

Diverse lenker

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus nettsider

- Klage på sluttvurdering med lenker til veiledere og elektronisk oversendelseskjema av karakterklager: [Klage på standpunkt | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)
- [Voksenopplæring | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Utdanningsdirektoratets nettsider

- [Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) | udir.no](#)
- [Forskrift om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringsforskrifta\) | udir.no](#)
- [Forskrift til privatskolelova \(privatskoleforskrifta\) | udir.no](#)
- Tema-side, Vurderingspraksis: [Vurderingspraksis | udir.no](#)
- Standpunkt vurdering: [Standpunkt vurdering | udir.no](#)

Dokumentasjon

- [Føring av vitnemål og kompetansebevis for grunnskolen i Kunnskapsløftet – 2026 | udir.no](#)
- [Føring av vitnemål og kompetansebevis for videregående opplæring i Kunnskapsløftet – 2026 | udir.no](#)

Husk å abonnere på våre nyhetssaker

[Få nyhetsvarsel | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

